

**Govor predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
Martina Raguža na radnom skupu "Sporazum o cjelovitoj zabrani nuklearnih proba"**

Sarajevo, 20. rujan 2004.

"Dame i gospodo, štovani učesnici skupa.

Svjedoci smo da sva velika naučna otkrića u povijesti nisu uvijek nužno služila na dobrobit ljudskog roda, premda možemo biti sigurni da to jeste bila namjera i želja velikih umova koji su ta otkrića učinili.

Takav je slučaj, složit ćemo se, i kad je u pitanju iskorištavanje nuklearne energije.

Put od otkrića fisije urana 1938., pa preko proizvodnje Fermijevog prvog nuklearnog reaktora u kojem se energija oslobađala putem kontrolirane lančane reakcije cijepanja atoma urana u Čikagu 1942., pa do stravičnog iskustva iskušavanja prve atomske bombe 1945. iznad Japana, na najbolji način pokazuje izazove sa kojima se ljudska civilizacija susreće.

Duboko smo svjesni ograničenja koje preostale zalihe fosilnih izvora energije postavljaju pred suvremeni svijet, te istovremeno daju poticaj za iznalaženje i praktičnu primjenu drugih ili alternativnih izvora energije.

U taj kontekst možemo staviti i nuklearnu energiju, koja će zasigurno naći svoje zasluženo mjesto kao energetska izvor, bez obzira na često suprotstavljena mišljenja stručne i građanske javnosti zbog sigurnosnih aspekata nuklearnih elektrana.

Također je postala nezamjenjiva i primjena nuklearne energije u medicini, kao i još nekim oblicima ljudske djelatnosti.

Još od sredine prošlog stoljeća svijet se neprekidno podsjeća na razorne posljedice koje nuklearna energija može proizvesti kada se zlorabi za uništavanje i razaranje.

Bez obzira na činjenicu da je utrka u nuklearnom naoružavanju iza nas, moramo biti svjesni da još uvijek postoje zemlje u svijetu koje nastoje razvijati programe za

proizvodnju nuklearnog naoružanja i one su zbog svog političkog ustroja i odnosa sa susjednim zemljama potencijalna opasnost za mir u regionu.

Također se svijet sve više sučeljava sa globalnim opasnostima međunarodnog terorizma, gdje isto tako postoji bojazan da nuklearno naoružanje može završiti u rukama neke od terorističkih grupa.

Stoga, danas više nego ikada, postoji potreba da se civilizirani svijet udruži u težnji da stvori uvjete da se proizvodnja nuklearne energije usmjeri samo i isključivo u mirnodopske svrhe.

Kao doprinos tom cilju smatram jako važnim i "Sporazum o cjelovitoj zabrani nuklearnih proba", kao i održavanje ovog skupa, koji ima za cilj da našoj naučnoj i političkoj javnosti približi značenje ovog dokumenta.

Također izražavam nadu da će se ovaj sporazum uskoro naći i pred našom Parlamentarnom skupštinom, te ne sumnjam da će naši zastupnici dati suglasnost za njegovo ratificiranje, ali i nadu da će to učiniti i preostale zemlje, kako bi otpočela njegova primjena.

I na kraju, želim iskazati zadovoljstvo što se ovaj skup održava u ovoj zgradi i uz nazočnost predstavnika kako akademskih, tako i institucija zakonodavne i izvršne vlasti u BiH, a u organizaciji Centra za sigurnosne studije BiH, čime pokazuje neophodnost i učinkovitost suradnje između nevladinih organizacija i vladinog sektora.

Želim vam uspješan rad i hvala." (kraj)